
Kişilerarası Yeterlik Ölçeğinin Üniversite Öğrencileri Üzerinde Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Kemal BAYTEMİR

Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, PDR Anabilim Dalı
kemalbaytemir@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı kişilerarası yeterlik ölçeğinin üniversite öğrencileri üzerinde geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Amasya Üniversitesinin farklı bölümlerine devam eden 87 erkek ve 219 kız olmak üzere 306 öğrenci oluşturmuştur. Ölçeğin yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi (DFA), ölçüt geçerliği için ise Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği kullanılmıştır. DFA'da tüm t değerlerinin anlamlı olduğu ve modelin yeterli uyum değerleri ürettiği görülmüştür. Ölçüt geçerliğinde ise orta ve yüksek düzeyde olumlu yönde anlamlı ilişkisinin olduğu ortaya çıkmıştır. Ölçeğin güvenilirlik çalışmasında Cronbach Alfa değerlerinin tüm ölçek ve alt boyutlar için .79 ile .94 arasında değiştiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kişilerarası yeterlik, doğrulayıcı faktör analizi, geçerlik ve güvenilirlik

Examining validity and reliability of Interpersonal Competence Scale Study on Turkish Undergraduate Students

Kemal BAYTEMİR

Amasya University, Faculty of Education, Department of Psychological Counseling and Guidance
kemalbaytemir@hotmail.com

Abstract

The aim of this study was to examine validity and reliability of Interpersonal Competence Scale in undergraduate students. Participants were 306 (37 male and 219 female) undergraduate students from different departments of Amasya University. The construct validity of this scale was investigated via confirmatory factor analysis and criterion-related validity examined with Perceived Social Competence Scale. Confirmatory factor analysis results suggested that all t-values were significant and proposed model had acceptable goodness of fit indexes. Additionally, internal Competence subscale scores positively correlated with Perceived Social Competence Scale scores ranging medium to high, evidencing criterion-related validity. Reliability analysis results also suggested that Cronbach alpha internal consistency coefficients ranged between .79 to .94 in subscales of Interpersonal Competence Scale.

Key Words: Interpersonal Competence, confirmatory factor analysis, validity, and reliability.

Giriş

İnsan başkaları ile etkileşimi mümkün kılacak sosyal açıdan kabul edilebilir davranışlara sahip olmak ister. Bu istek günümüzde geçmişte olmadığı kadar önemli hale gelmiştir (Yüksel, 1997). Kişilerarası ilişkiler, bireylerin başarısında, uyumunda ve psikolojik iyi oluşunda önemli olan yönlerden bir tanesidir (Kim, Min, Yune, Choi ve Gong 2008). Bireylerin sosyal yeterlikleri, yıllardır çeşitli disiplinlerde psikolojik araştırmalarla ilgili önemli bir konu olmuştur (Kanning, 2006). Kişilerarası yeterlik, çok kapsamlı bir şekilde klinik psikoloji, gelişim psikolojisi, sosyal psikoloji, dil, iletişim vb. farklı alanlarda çalışılmaktadır (Spitzberg ve Cupach, 1989). Kişilerarası yeterliğin pek çok psiko-sosyal değişkenle ilişkili olduğu görülmektedir. Alanyazın incelediğinde kişilerarası yeterlik ile öznel iyi oluş (Demir, Jaafar, Bilyk ve Ariff, 2012) depresyon (Cooley, Buren ve Cole, 2010; Eberhart ve Hammen, 2006), stres (Sahl, Cohen ve Dasch, 2009), yalnızlık (Straits-Tröster vd., bağlanma (Paulk, 2008), aile ilişkileri ve iletişim (Bartle-Haring ve Sabatelli, 1997) ilişkili değişkenlerden bazılarıdır. Kişilerarası yeterlik; bağlanma ve öznel iyi oluşla olumlu yönde ilişkiliyken, depresyon, stres ve yalnızlıkla olumsuz yönde ilişkili olduğu görülmektedir.

Kişilerarası yeterlik çok boyutlu ve karmaşık bir yapı görünümündedir. Temelde kişilerarası yeterlik Thorndike'in 1920'li yıllardaki sosyal zeka çalışmalarına dayanmaktadır. Buna göre sosyal zeka diğer insanları anlama ve onlarla akıllıca ilişki kurma yeteneğidir. Thorndike'dan bu yana kişilerarası ilişkilerde başarılı olma ya da yetkin olma farklı isimlerle adlandırılmakta ancak doğaları gereği birbirine benzemektedir. Kişilerarası yeterlik, sosyal yeterlik, sosyal beceri, iletişim becerisi vb. kavramlar birbirlerinin yerine kullanılmaktadır (Segrin; 2000; Spitzberg ve Cupach, 1989) Bacanlı (1999) benzer şekilde bu alanda henüz bir görüş birliğinin bulunmadığına kavram karmaşasının devam ettiğini ifade etmektedir. Kişilerarası ilişkiler bağlamında bu kavramlara bakıldığında; diğer insanları anlama ve idare edebilme, başkalarının iç dünyasını fark etme, etkili iletişim kurma, kendisinin ve başkalarının duygusal durumlarını fark etme, sosyal çevreyle baş etme ve etkili uyum sağlama, sosyal amaçları başarmada etkililik, sosyal farkındalık, sosyal bağlama uygun hareket etme, sosyal bağlamın bilgisini bilme, başka insanların amaç ve ihtiyaçlarını anlayabilme, belli kriterlere göre sosyal davranış sergileme, arkadaşlar tarafından kabul edilme vb. anlamlara gelecek şekilde kullanıldığı görülmektedir. Spitzberg ve Cupach'a (1979) göre hemen hemen sosyal ve kişilerarası yeterliğin tüm kavramsallaştırmalarında etkililik ve uygunluk olmak üzere iki özelliğin göze çarpmaktadır. Buna göre etkililik bir görevde başarılı olmayı, uygunluk ise toplumsal veya kişilerarası ilişkilerde var olan kural ve normlara uygun davranmayı ve nazik olmayı ifade eder. Buna göre iletişim yeterliği, belli bir bağlamda bireyin etkili ve uygun davranmasını ifade eder (Morreale Spitzberg ve Barge, 2007).

Bu çalışmada Buhrmester, Furman, Wittenberg ve Reis (1988) tarafından önerilen kişilerarası yeterlik kavramı temel alınmıştır. Onlar, kişilerarası yeterliği bir grup kişilerarası beceri olarak görmüşlerdir. Onlar tarafından geliştirilen ölçek, kişilerarası yeterliğe ilişkin beş görev alanını ölçmektedir. Bunlar: 1) ilişki başlatma; diğerleri ile sosyal etkileşimi başlatmayı, 2) gücünü ortaya koyma; istemediği bir durum ortaya çıktığında bundan hoşlanmadığını ifade etmeyi, 3) kendini açma; kişisel bilgilerini diğerleri ile paylaşmayı, 4) duygusal destek sağlama; ihtiyaç duyduğunda ya da zor durumda kaldığında birine içten ve empatik olarak yaklaşmayı, 5) çatışma çözme ise; anlaşmazlıkları ve çatışmaları yönetebilmeyi ifade etmektedir (Buhrmester vd., 1988). Böylece bu çalışma kapsamında kişilerarası yeterlik; ilişkiyi başlatma, gücünü ortaya koyma, kendini açma, duygusal destek sağlama, çatışma çözme gibi ilişkili yeterlik görev alanını belli bir bağlamda uygun ve etkili olarak sergileme olarak düşünülebilir. Kuramsal olarak ilişkiyi başlatma ve gücünü ortaya koyma atılganlıkla ilişkilendirilirken, kendini açma, duygusal destek sağlama ve çatışma çözme daha çok anlamlı ve derinliği olan ilişkilerle ilişkilendirilmektedir (Buhrmester vd., 1988; Gorska, 2011).

Bireylerin kişilerarası yeterlikleri yüksek olduğunda, yakın arkadaş ilişkilerinde, romantik ilişkilerde, aile ilişkilerinde, akademik alanlarda daha başarılı ve mutlu olmakta ve depresyon, yalnızlık gibi olumsuz durumlardan daha az yakınmaktadırlar. Pavliga (2008) bu kadar önemli olan kişilerarası becerilerin okullarda neden diğer dersler gibi önemli olmadığını sorgulamaktadır. Böylece bu araştırmanın amacı da pek çok psiko-sosyal değişkenle ilişkili kişilerarası yeterliği çok boyutlu olarak ölçen ölçme araçlarından biri olan Buhrmester vd. (1988) tarafından geliştirilen ve Baytemir (2014) tarafından ergen grup üzerinde Türkçeye uyarlaması yapılan kişilerarası yeterlik ölçeğinin üniversite öğrencileri üzerinde geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir.

Yöntem

Bu bölümde çalışma grubuna, veri toplama araçlarına ve verilerin analizine yer verilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Amasya Üniversitesinin farklı bölümlerine devam eden 87 erkek ve 219 kız olmak üzere 306 öğrenci oluşturmuştur. Katılımcıların yaş ortalaması 20.29'dur.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama araçları olarak Kişilerarası Yeterlik Ölçeği ve Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği kullanılmıştır.

Kişilerarası Yeterlik Ölçeği

Buhrmester vd.nin (1988) geliştirdikleri ölçek Baytemir (2014) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek 5'li likert tipinde olup kişilerarası yeterliğe ilişkin beş görev alanını (İlişkiyi başlatma, gücünü ortaya koyma, çatışma çözme, kendini açma, duygusal destek sağlama) ölçmektedir. Toplam kırk maddeden oluşan ölçeğin her bir boyutunda sekiz madde bulunmaktadır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları iki farklı ergen grubundan elde edilen veriler üzerinden gerçekleştirilmiştir. Birinci ve ikinci çalışmada ölçeğin yapı geçerliğini test etmek için uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda modelin yeterli uyum değerleri ürettiği (Birinci çalışma: $\chi^2/sd= 2.6$, RMSEA= .059, CFI= .94, NFI =.94, GFI= .90; İkinci çalışma: $\chi^2/sd= 1.92$, RMSEA= .054, CFI= .95, NFI= .95, GFI= .90) görülmüştür. Ölçüt geçerliği çalışmasında kişilerarası yeterlik ölçeğinin alt boyutları ile sıfatlara dayalı kişilik testinin alt boyutları ve ergen öznel iyi oluş ölçeği arasındaki korelasyon katsayılarının olumlu ve olumsuz yönde anlamlı olarak ilişkili olduğu görülmüştür. Güvenirlik hesaplamalarında Cronbach Alfa değerlerinin her iki uygulamada da alt boyutlar için .70 ile .81 arasında değiştiği, ölçeğin tümü için de .90 ve .91 olduğu görülmüştür. Beş hafta arayla elde edilen test tekrar güvenilirlik katsayıları ise tüm ölçek için .85, alt boyutlar için ise .60 ile .83 arasında değiştiği bulunmuştur.

Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği (ASYÖ): Anderson-Butcher, Iachini ve Amorose (2007) tarafından geliştirilen ölçek, Sarıçam, Akın, Akın ve Çardak (2013) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek altı maddeden oluşmakta ve ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Ölçek likert tipi olup ölçekten alınabilecek puanlar 6 ile 30 arasında değişmektedir. Ölçeğin yapı geçerliği doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile incelenmiştir. DFA sonucunda modelin uyum indeksleri incelenmiş ve tek boyutlu modelin iyi uyum verdiği ortaya çıkmıştır ($\chi^2= 7.34$, $sd=7$, RMSEA=.010, CFI=1.00, RFI=0.99, IFI=1.00, AGFI=.98, GFI=.99, NFI= .99 ve SRMR= .018). Ölçeğin faktör yüklerinin ise .57 ile .80 arasında değiştiği görülmüştür. Ölçüt geçerlik çalışmasında ASYÖ ile iç özgüven arasında ($r=.39$) ve dış özgüven arasında ($r=.47$)

olumlu yönde ilişkilerin olduğu bulunmuştur. ASYÖ'nin Cronbach alfa iç tutarlık güvenilirlik katsayısı .80, ayrıca ölçeğin test-tekrar test güvenilirliği için ölçek 21 gün ara ile aynı çalışma grubundan 88 öğrenciye tekrar uygulandığında, iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı $r=.69$ olduğu görülmüştür. ASYÖ'nin düzeltilmiş madde-toplam korelasyonlarının .29 ile .62 arasında sıralandığı ayrıca toplam puanlara göre belirlenmiş %27'lik alt ve üst grupların madde puanlarındaki farklılıklarla ilişkin t ($sd=441$) değerlerinin ise 6.09 ($p<.001$) ile 11.56 ($p<.001$) arasında değiştiği bulunmuştur.

İşlem ve Veri Analizi

Kişilerarası Yeterlik Ölçeğinin Baytemir (2014) tarafından Türkçeye uyarlanan formu üzerinde, uygulamalar sırasında deneklerin geribildirimleri doğrultusunda, düzenlemeler yapılmıştır. Buradaki düzenlemeler ile ölçekte yer alan ifadeler daha kısaltılmış ve kullanışlı hale getirilmiştir. Örneğin ergen formunda birinci madde “Yeni tanıştığınız bir kişiye beraber oyun oynamak veya sinemaya gitmek gibi bir şeyler yapalım deme konusunda ne kadar iyisiniz?” iken yeni oluşturulan formun yönerge kısmında aşağıdaki her bir ifade de “ne kadar iyi” olduğunuzu belirtin şeklinde bir açıklama eklenmiştir. Bu durumda ölçeğin birinci maddesi “Yeni tanıştığınız bir kişiye, beraber oyun oynamak veya sinemaya gitmek gibi bir şeyler yapalım demede” biçiminde değişmiştir. Bu ifadelerin karşısında bulunan “hiçbir zaman iyi değilim (1) - her zaman iyiyim (5)” biçiminde belirtilen ifadelere çarpı işareti koymaları istenmiştir.

Ölçeğin geçerliği, yapı geçerliği ve ölçüt geçerliği ile incelenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliği için DFA yapılmıştır. DFA önceden belirlenen teorik bir yapının doğrulanmasıdır. Buna göre değişkenler önceden belirlenen yapı altında doğrulanmaya çalışılır (Hair, Black, Babin ve Anderson, 2010). Bu çalışmada da orijinalde beş boyut ve 40 maddeden oluşan ölçeğin aynı yapıda olup olmadığı sınanmıştır. Ölçeğin ölçüt geçerliği için de Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı ile incelenmiştir. KYÖ'nin üniversite örnekleme üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları için SPSS 21.0 ve LISREL 8.8 istatistik paket programlarından yararlanılmıştır.

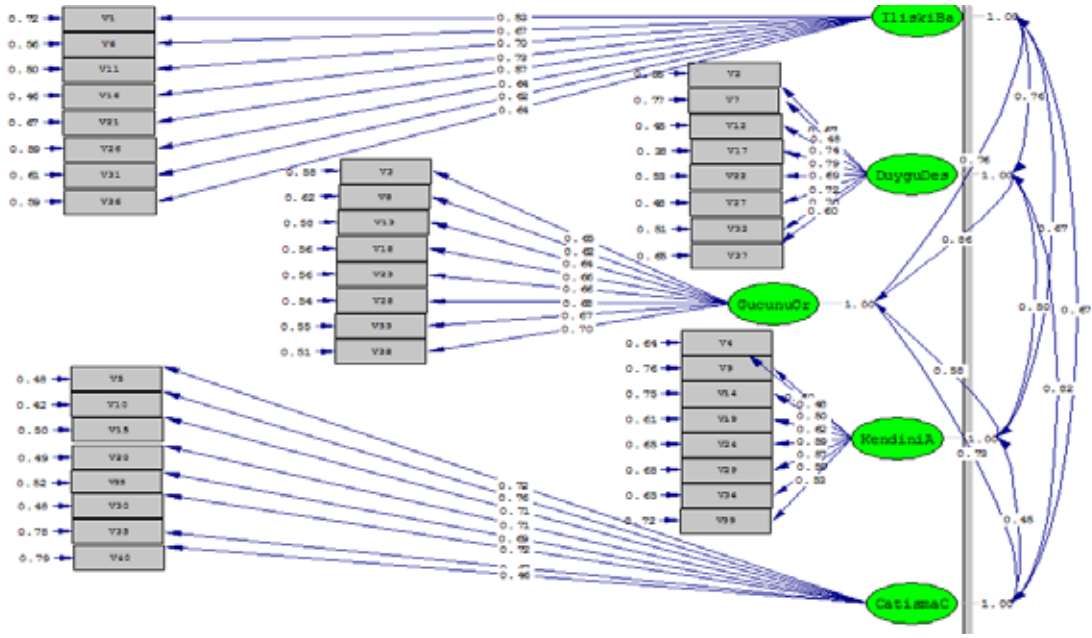
Bulgular

Bu bölümde KYÖ'nin geçerlik ve güvenilirlik bulgularına yer verilmiştir.

Geçerlik Çalışmasına İlişkin Bulgular

Yapı Geçerliği

KYÖ'nün yapı geçerliği için ölçeğin orijinal formunda ve egenler üzerinde uyarlaması yapılan Türkçe formunda yer alan beş faktör ve 40 madde için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Analiz sonuçlarına bakıldığında tüm t değerlerinin anlamlı olduğu (8.07 ve 16.05 arasında değiştiği) ve modelin uyum değerlerinin yeterli olduğu görülmüştür. Ölçeğin faktör yükleri .46 ve .79 arasında değişmektedir. Ölçeğin faktör yüklerine ilişkin bulgular Şekil 1'de, doğrulayıcı faktör analizi uyum istatistikleri ise Tablo 1'de sunulmuştur.

Chi-Square=1655.01, df=730, P-value=0.00000, RMSEA=0.064

Şekil 1: Kişilerarası Yeterlik Ölçeği'ne İlişkin Path Diagramı ve Faktör Yükleri

Tablo 1. Kişilerarası Yeterlik Ölçeği DFA Uyum İstatistikleri

Uyum	χ^2 / sd	RMSEA	SRMR	CFI	NFI	TLI
Değerler	2.27	.064	.079	.97	.94	.96

Ölçüt Geçerliği

KYÖ'nin ölçüt geçerliğini test etmek için Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekler arası korelasyonlar Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Ölçekler arası korelasyon katsayıları

		1	2	3	4	5	6	7
1	Algılanan Sosyal Yetkinlik	-						
2	İlişki Başlatma	.56*	-					
3	Duygusal Destek Sağlama	.71*	.64*	-				
4	Gücünü Ortaya Koyma	.59*	.63*	.75*	-			
5	Kendini Açma	.34*	.54*	.43*	.46*	-		
6	Çatışma Çözme	.61*	.54*	.69*	.60*	.36*	-	
7	Kişilerarası Yeterlik (Topl.)	.70*	.84*	.87*	.85*	.69*	.78*	-

Not: *p< 0.01

Tablo 2'de görüldüğü üzere algılanan sosyal yetkinlik ile kişilerarası yeterliğin alt boyutları arasında beklenen yönde orta ve yüksek düzeyde pozitif anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Güvenirligi

Ölçeğin güvenirligi için Cronbach Alfa değerleri hesaplanmıştır. Buna göre KYÖ'nin tümü için Cronbach alfa güvenirlilik katsayısının .94 olduğu görölmüştür. Ölçeğin alt boyutları için Cronbach alfa güvenirlilik katsayıları; İlişki Başlatma .85, Duygusal Destek Sağlama .86, Gücünü Ortaya Koyma .86, Kendini açma, .79 ve Çatışma çözenin .86 olduğu görölmüştür. Ayrıca bu çalışmada ölçüt geçerliği için kullanılan ASYÖ'nin Cronbach alfa katsayısı .89 bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmanın amacı Buhrmester vd. (1988) tarafından geliştirilen ve Baytemir (2014) tarafından ergenler üzerinde Türkçeye uyarlanan Kişilerarası Yeterlik Ölçeğinin üniversite örnekleminde geçerlik ve güvenirliliğini incelemektir. Türkçeye uyarlaması yapılan ölçek formu üzerinde uygulamalar sırasında deneklerin geribildirimleri doğrultusunda düzenlemeler yapılmıştır. Buradaki düzenlemeler ile ölçekte yer alan ifadeler daha kısaltılmış ve kullanışlı hale getirilmiştir. Böylece yeni formun anlaşılabilirliği ve cevaplama süresi kısalımmıştır. Yapı geçerliği için uygulanan DFA sonucunda ölçek maddelerinin faktör yüklerinin .46 ve .79 arasında değiştiği ve uyum istatistiklerinin yeterli olduğu görölmüştür. Ölçüt geçerliğini sınamak için benzer yapıya sahip olan ASYÖ kullanılmıştır. Buna göre kişilerarası yeterlik toplam puanı ile alt boyutlarının, ASYÖ ile olumlu yönde orta ve yüksek düzeyde anlamlı ilişkilerin olduğu görölmüştür. Böylece her iki yapının da benzer özellikleri ölçtüğü sonucuna varılmıştır. Ölçeklerin güvenirliliğini hesaplamak için Cronbach Alfa güvenirlilik katsayısı kullanılmıştır. KYÖ'in tamamı için Cronbach alfa güvenirlilik katsayısının .94 olduğu görölmüştür. Ölçeğin alt boyutları için Cronbach alfa güvenirlilik katsayıları; İlişki Başlatma .85, Duygusal Destek Sağlama .86, Gücünü Ortaya Koyma .86, Kendini açma, .79 ve Çatışma çözenin .86 olduğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışmayla birlikte de daha önce ergenler üzerinde geçerlik ve güvenirliliği sağlanan ölçeğin (Baytemir, 2014) üniversite öğrencileri üzerinde de geçerli ve güvenirliliği sağlanmıştır. Böylece farklı gelişim düzeylerinde olan bireylerin kişilerarası yeterliklerinin ölçülmesi mümkün olacaktır.

Ölçeğin beş faktörlü yapısının kendi kültürümüzde ve başka kültürlerde de doğrulandığı ve ölçeğin tamamına ve alt boyutlarına ilişkin güvenilir sonuçlar elde edildiği görölmektedir. Buhrmester vd. (1988) tarafından geliştirilen ölçek Alman kültürüne (Kanning, 2006) ve (Coroiu vd, 2014) Polanya kültürüne (Gorska, 2011) Türk kültürüne (şahin ve Gizir, 2013) ve Baytemir (2014) uyarlanmıştır. Bu kültürlerde de ölçeğin orijinalinde yer alan beş faktörlü yapısının geçerli olduğu görölmüştür. Buhrmester'in (2002) yaptığı boylamsal çalışmada ölçeğin zamana bağlı olarak kararlı sonuçlar ortaya koyduğu görölmüştür. Orijinal ölçeğin ve farklı kültürlerde uyarlaması yapılan ölçeklerin güvenirlilik bulguların ve bu çalışmada yapılan ölçeğin güvenirlilik bulgularına ilişkin karşılaştırma Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Farklı çalışmalarda elde edilen güvenirlilik sonuçlarının bu çalışma ile karşılaştırılması

	Buhrmester vd. (1988)	Kanning (2006)	Gorska (2011)	şahin ve Gizir (2013)	Baytemir (2014)	Bu çalışma
İlişki Başlatma	.86	.84	.86	.82	.80	.85
Gücünü Ortay Koyma	.85	.80	.80	.79	.80	.86
Kendini Açma	.82	.72	.84	.74	.74	.79
Duygusal Destek Sağ.	.86	.82	.81	.81	.81	.86
Çatışma Çözme	.77	.73	.72	.83	.79	.86

Tüm çalışmalarda güvenirlilik bulgularının hemen hemen benzer sonuçlar ortaya koyduğu görölmektedir. Kişilerarası yeterlik geniş bir yelpazede bireylerin gelişimlerinde önemli olan

temel konularla ilişkili olduğu görülmektedir. Bu bakımdan kişilerarası yeterlik ölçeğinin eğitim, psikoloji ve psikolojik danışmanlık ve rehberlik alanlarında kullanışlı olacağı düşünülmektedir.

Kişilerarası yeterliğin hem öz bildirim (self report) (Örn: Cooley vd., 2010; Górska, 2011; Muralidharan, Sheets, Madsen, Craighead ve Craighead, 2011) hem de birisinin (örneğin en yakın arkadaş) yargısına dayalı olarak değerlendirildiği (Örn: Buhrmester ve diğ. 1988; Buhrmester, 1990) görülmektedir. Bu çalışmada kişilerarası yeterlik öz bildirim dayalı ölçülmüştür. Ancak bu bir sınırlık olarak düşünülebilir. Çünkü bireyin öz değerlendirmesi tamamen kendi yargısına dayalı olduğundan birey kendini olduğundan daha düşük ya da yüksek değerlendirebilir. İlerde yapılacak çalışmalarda bireylerin öz bildirimleri yanında ikincil bir kaynaktan (öğretmen, akran vb) veri toplanarak ölçümün güvenilirliği ve geçerliği artırılabilir.

Kaynaklar

- Anderson-Butcher, D., Iachini, A.L., & Amorose, A.J. (2007). Initial reliability and validity of the perceived social competence scale. *Research on Social Work Practice*, 18(1), 47-54.
- Bacanlı, H. (1999). Sosyal beceri eğitimi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Bartle-Haring, S., & Sabatelli, R. M. (1997). Emotional reactivity toward parents and interpersonal competence: Differences across gender and type of relationship. *Journal of Youth and Adolescence*, 26(4), 399-413.
- Baytemir, K. (2014). Ergenlikte ebeveyn ve akrana bağlanma ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkide kişilerarası yeterliğin aracılığı. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Buhrmester, D., Furman, W., Wittenberg, M.T., & Reis, H.T. (1988). Five domains of interpersonal competence in peer relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 55 (6), 991- 1008.
- Buhrmester, D. (1990). Intimacy of friendship, interpersonal competence, and adjustment during preadolescence and adolescence. *Child Development*, 61(4), 1101-1111.
- Buhrmester, D. (2002, April). The development of interpersonal competence during adolescence: A six-year longitudinal study. Poster presented at the biennial meeting of the Society for Research on Adolescence, New Orleans, LA.
- Coroiu, A., Meyer, A., Gomez-Garibello, C. A., Brähler, E., Hessel, A., & Körner, A. (2015). Brief form of the interpersonal competence questionnaire (ICQ-15). *European Journal of Psychological Assessment*, 31 (4), 272-279.
- Cooley, E. L., Buren, A., & Cole, S. P. (2010). Attachment styles, social skills, and depression in college women. *Journal of College Counseling*, 13(1), 50-62.
- Demir, M., Jaafar, B., Bilyk, N., & Ariff, M.R.M. (2012). Social skills, friendship and happiness: A cross-cultural investigation. *The Journal of Social Psychology*, 152 (3), 379-385.
- Eberhart, N. K., & Hammen, C. L. (2006). Interpersonal predictors of onset of depression during the transition to adulthood. *Personal Relationships*, 13(2), 195-206.
- Gorska, M. (2011). Psychometric properties of the Polish version of the Interpersonal Competence Questionnaire (ICQ-R). *European Journal of Psychological Assessment*, 27(3), 186-192.
- Hair, J. F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Kanning, U. P. (2006). Development and validation of a German-language version of the Interpersonal Competence Questionnaire (ICQ). *European Journal of Psychological Assessment*, 22(1), 43-51.

- Kim, C., Min, K. W., Yune, S. K., Choi, H., & Gong, E. H. (2008). Employees' perceptions of interpersonal competence: The case of South Korea. *Asia Pacific Education Review*, 9(2), 221-232.
- Morreale, S. P., Spitzberg, B. H., & Barge, J. K. (2007). *Human communication: Motivation, knowledge, and skills*. Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Muralidharan, A., Sheets, E. S., Madsen, J., Craighead, L. W., & Craighead, W. E. (2011). Interpersonal competence across domains: Relevance to personality pathology. *Journal of Personality Disorders*, 25(1), 16-27.
- Paulk, A.L. (2008). Romantic relationship attachment and identity style as predictors of adolescent interpersonal competence: A mediation model, Doctoral Dissertation, Auburn University, USA.
- Pavliga, G. K. (2008). Toward a conceptual definition for social competence: an exploratory study, Doctoral Dissertation, The University of Akron, USA.
- Sahl, J. C., Cohen, L. H., & Dasch, K. B. (2009). Hostility, interpersonal competence, and daily dependent stress: A daily model of stress generation. *Cognitive Therapy and Research*, 33(2), 199-210.
- Sarıçam, H., Akın, A., Akın, Ü., & Çardak, M. (2013). Algılanan sosyal yetkinlik ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6 (3), 591- 600.
- Segrin, C. (2000). Social skills deficits Assisted with depression. *Clinical psychology Review*, 20(3), 379-403.
- Spitzberg, W.R., & Cupach, B.H. (1989). *Handbook of interpersonal competence research*. New York: Springer-Verlag.
- Straits-Tröster, K. A., Patterson, T. L., Semple, S. J., Temoshok, L., Roth, P. G., McCutchan, J. A., & Grant, I. (1994). The relationship between loneliness, interpersonal competence, and immunologic status in HIV-infected men. *Psychology and Health*, 9(3), 205-219.
- Şahin, E. E., & Gizir, C. A. (2013). Kişilerarası Yetkinlik Ölçeği-Kısa formu: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(3).144-158.
- Yüksel, G. (1997). Sosyal beceri eğitiminin üniversite öğrencilerinin sosyal beceri düzeyine etkisi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.